

Odpovědnost za škodu způsobenou umělou inteligencí – současná východiska

Abstrakt

Tato diplomová práce se zabývá analýzou současné úpravy odpovědnosti za škodu v českém právním řádu a jeho přizpůsobení v kontextu připravovaného unijního regulačního rámce a alternativních řešení v oblasti odpovědnosti za škodu způsobenou umělou inteligencí („AI“). Hlavním cílem je zhodnotit schopnost stávající právní úpravy reagovat na škody způsobené umělou inteligencí a analyzovat její nedostatky.

Práce je členěna na tři hlavní části a závěr. První část využívá analytické metody k prozkoumání technické povahy AI, jejího vývoje a dělení. V této části také jsou představeny navrhované definice AI a analyzovány nedostatky v dané oblasti, zvláštní důraz je přitom kladen na vývoj definice v rámci legislativních procesů uvnitř orgánů Evropské unie.

Druhá část se zaměřuje na analýzu odpovědnosti za škodu způsobenou AI. Tato část je členěna do dvou hlavních kapitol. V první kapitole se práce věnuje teoretickým východiskům soukromoprávní odpovědnosti a analyzuje aplikovatelnost relevantních odpovědnostních institutů na škodu způsobenou AI. V druhé kapitole je důraz kladen na posouzení možné úpravy elektronické osoby jako potenciálního nositele odpovědnosti a na důsledky z toho plynoucí.

Třetí část práce se zabývá připravovaným regulačním rámcem EU v oblasti AI, se zvláštním důrazem na návrh Směrnice o odpovědnosti za umělou inteligenci. V této části práce taktéž zkoumá dopady tohoto regulačního rámce na český právní řád a upozorňuje na případné nedostatky návrhů.

Hlavní zjištění této práce ukazují na několik klíčových nedostatků v současné legislativě, zejména v oblasti aplikovatelnosti relevantních odpovědnostních institutů, nevhodně nastavených liberačních důvodech a velké míře nejistoty úspěchu v uplatnění nároku na náhradu škody. Z hlediska připravovaného regulačního rámce jsou největší nedostatky spatřovány v návrhu Směrnice o odpovědnosti za umělou inteligenci, která zejména opomíjí určit odpovědný subjekt.

V závěru práce jsou shrnuty klíčové poznatky, které poskytují odpověď na výzkumnou otázku. V závěru je taktéž předložen návrh budoucí právní úpravy z pohledu autorky s důrazem na potřebu efektivní a spravedlivé regulace odpovědnosti za škody způsobené umělou inteligencí. Kromě jasného stanovení odpovědného subjektu v rámci profesionálního a neprofesionálního užití AI, autorka dále navrhuje zakotvit povinné pojištění a usilovat o vytvoření kompenzačního fondu pro zvláštní situace vzniku škody.

Klíčová slova: umělá inteligence, odpovědnost za škodu, Směrnice o odpovědnosti za umělou inteligenci.